

Nr 502

Av herr Lindblom m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379), m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 160 framlägges förslag till olika åtgärder för en effektivare beskattning.

I vad de avser reglerna för fastighetstaxering finnes ingen anledning till anmärkning. Beträffande den årliga inkomsttaxeringen innebär förslaget i stor utsträckning ett lagfästade av rådande praxis. I vissa avseenden innehåller förslaget dock en avsevärd komplicering såväl av den skattskyldiges antecknings- och uppgiftsåliggande som av taxeringsmyndigheternas granskningsarbete, särskilt i första instans, där mängden uppgifter redan nu försvårar och försenar arbetet.

Det kan inte råda någon meningsskiljaktighet om önskvärldheten av noggrann kontroll av deklaraionsmaterialet, så att taxeringen blir så rättvisande som möjligt. Å andra sidan får icke bortses från den allmänna strävnan att förenkla såväl deklaraions- som taxeringsförfarandet. Riksdagens nyligen fattade beslut i fråga om förenklad taxering måste väl tolkas som ett medvetet steg i denna riktning, innebärande en avvägning mellan å ena sidan kravet på exakt rättvisa och å andra ett förenklat förfarande.

När därtill de föreslagna bestämmelserna säkerligen ofta är praktiskt ogenomförbara eller uppenbart olämpliga med hänsyn till att de i praktiken icke kommer att eller ens kan efterföljas, finnes all anledning till tveksamhet. Med beaktande av vad ovan anförts om avvägningen kan fastslås att värdet av en generell uppgiftsskyldighet skall ur kontrollsynpunkt vara så stort, att arbetet för de skattskyldiga och taxeringsnämnderna verkligen motiveras därav. Ej heller får bortses ifrån det psykologiska förhållandet mellan de skattskyldiga och taxeringsmyndigheterna. Anledningar till irritation och missförstånd bör om möjligt avlägsnas.

Ur dessa allmänna synpunkter synes 35 § 1 mom. 7. och 2 mom. icke vara antagbara.

Detta gäller i ännu högre grad 35 § 5 mom. 57 a, 57 b och 57 c. Som av ett flertal remissinstanser framhålls är ett stadgande om så vidsträckt anteckningsskyldighet som här föreslås ägnat att direkt inbjuda till efterhandskonstruktioner och i och för sig sämre än inga anteckningar alls. Att förbinda besvärshöjningen enl. 39 § 1 mom. med taxeringsmyndighe-

ternas åsikt om anteckningarnas större eller mindre tillförlitlighet är stötande för rättskänslan. Något uttryckligt stadgande om skönstaxering är så mycket mera onödigt som taxeringsnämnderna tvärt om behöver manas att vid åsättande av skönstaxering iakttaga all försiktighet till förhindrande av fullkomligt orimliga taxeringar.

Taxeringsrevisionen slutligen har i remissinstanserna mött den starkaste kritiken. Ovedersägligt tar förslaget uteslutande sikte på fiskala syften. Privatlivets helgd, tystnadsplikt och sekretesskydd har i stor utsträckning skjutits åt sidan, som kammarrätten framhåller. Förslaget synes oss på flera punkter gå utöver vad som kan anses nödvändigt. Å andra sidan är det naturligtvis angeläget att arbetet på att göra taxeringarna så sakliga som möjligt fortsättes.

I likhet med kungl. kammarrätten anser vi att frågan bör göras till föremål för en mera allsidig och grundlig utredning, varvid representanter för olika grupper skattskyldiga, sakkunniga på rättsväsendet och från taxeringsmyndighet i första instans bör medverka, varvid särskild uppmärksamhet ägnas möjligheterna att effektivisera taxeringsarbetet utan att berättigade hänsyn till tystnadsplikt trädes för nära eller intrång göres på privatlivets helgd.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition i följande avseenden:

35 § 1 mom. 7., 2 mom. och 5 mom. utgår,

39 § 1 mom. 1 st. orden "eller är — — — för taxering utgå,

57 a § utgår,

57 b § utgår,

57 c § utgår,

varvid som följd härav

32 § 3 mom, 35 § 6 mom, 39 § 9 mom. och 54 § sista stycket utgå; samt

i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om översyn av ifrågavarande förslag enligt de i motionen angivna grunderna.

Stockholm den 19 april 1955

E. A. Lindblom

And. E. Johansson

Josef Nord

Hj. Weiland